

4. FEB. 1949

ονολογία

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εἶνε, νομίζω, ἡ πρώτη φορά, πού ὁ καλλιτέχνης κ. Δ. Διαμαντόπουλος ἐρχεται σέ ἀμεση ἐπικοινωνία μέ τὸ φιλο-τεχνό κοινό. Σέ μιάν ὀμαδική ἐκθεσί, πού ὀργανώθηκε στό Μουσείο λίγο μετά τὴν ἀπελευθέρωσι, ἀντιπροσωπεύθηκε ἀπὸ τρεῖς ἐλαιογραφίες του, καθὼς καὶ πέ-ρσι στὴν ἐκθεσί σχεδίου, πού ἔγινε στὸ «Ρόμβου», ἀπὸ κάποια σκίτσα του. Ἄλλ- λά μιὰ γενικώτερη ἰδέα τῆς προφοράς του μὸς εὐκαιρία τῆς ἀτομικῆς ἐκθέσεως του στὶς ἴδιες κομψές διδυμες σάλες τοῦ «Ρόμβου» (Ἀμαλίας 4). Τὸ περιω-ρισμένο τοῦ χώρου τὸν ἀναγκάζει νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἔργο του σὲ δύο δόσεις: Μιά σειρά ζωγραφικῶν πινάκων, γλυπτῶν καὶ πιάτων, στὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο (πού τελειώνει στὶς 4 τρέχ.)· καὶ μιὰ σειρά συνθέσεων μεγάλων διαστάσεων καὶ βάσεων, πού θὰ ἐκτεθοῦν ἀπὸ τὶς 5 ὡς τὶς 22 Φεβρουαρίου.

Ὁ Διαμαντόπουλος, ὅπως ἐτόνισα ἄλλοτε ἀπὸ τὴν ἴδια τοῦτῃ στήλῃ μι-λώντας γιὰ τὰ σχέδιά του, εἶνε καλ-λιτέχνης μὲ πολλή προσωπικότητα καὶ πολλή ψυχικὴ ρώμη. Τίποτα τὸ μικρόχα-ρο, τὸ γραφικὸ, τὸ ξανσαιπωμένο δέν ὑπάρχει στὸ ἔργο του. Τὸ ἀνήσυχο καὶ πληθωρικὸ πνεῦμά του ζητάει νὰ ἐκφρα-σθῇ μὲ μέσα πρωτότυπα, νὰ σπάσῃ τὰ καθιερωμένα καλούπια. Σκοπὸς του εἶνε νὰ συμβάλῃ στὴ δημιουργία μιᾶς τέ-χνης, πού νὰ πηγάζῃ καί εὐθείαν ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ λαϊκὴ παράδοσι καὶ νὰ βρι-σκαίται σὲ στενὴ σχέσι μὲ τὸ περιβάλ-λον τοῦ τόπου μας. Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, πού θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ αἰσθητικὸ «πιστεύω» ὄλων τῶν Ἑλλήνων δημιουργῶν—καὶ δὲν ἐνωῶ μὸ-νο τὸν ζωγράφου καὶ τοὺς γλύπτες— ὁ Διαμαντόπουλος ἀγωνίζεται ἥρωικά μὲ μεγάλες βυσίες τῆς «δημοτικότητός» του. Γιατί δὲν ἔφτασε ἀκόμα ἡ ὥρα νὰ παραμερίσουμε τοὺς γλυκασμούς καὶ τὶς ῥαισιπιστείες, νὰ ἐξοβελίσουμε τὶς κακὲς μιμήσεις τῆς δυτικῆς τέχνης καὶ ν' ἀγκαλιᾶσουμε θερμὰ καθετὶ πού ἔχει ἴδιον ἐλληνικὸ χαρακτήρα. Τὸ ξενό-

τροπο «βλίο, μὲ τὸν κοσμοπολιτισμὸ των Πιτ ἀκρίλλι ἢ τὴν κούφια εἰσωτερι-κότητα» καὶ θηλοῦρα πού κακοαντιγρά-ψαμε ἀπὸ τοὺς Προυστ, μᾶς ταλαιπω-ρεῖ, τὸ βουλεβάρτο μᾶς φθεῖρει, ἡ γαλ-λιζούσα ἢ γερμανίζουσα ζωγραφικὴ βα-μπώνει τὴν ὄρασί μας. Εἶνε βέβαια κάμ-ποσοι οἱ τεχνίτες πού μπόρεσαν ν' ἀφο-μοιώσουν τὰ ξένα στοιχεῖα καὶ νὰ δώ-σουν ἔργα μὲ ντόπιο χρῶμα κι' ἔχουν τὸ Κοινό τους. Κι' εἶνε κι' ἄλλοι, λιγοστοὶ ἐκεῖνοι, πού κλείνοντας τ' αὐτιά στὶς σειρήνες τῆς Εὐρώπης, ἔπλασαν κατὶ τὸ γνήσιο, τ' ὀλοκάθαρο ἑλληνοφρονα-τελευταίοι εἶνε οἱ λιγώτερο «κυκλοφορια-κοί»—μιλάω, φυσικά, γιὰ τοὺς ἐργάτες τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν—αὐτοὶ πού συνη-θως βρίσκουν υλιστεῖς τὶς πόρτες τῶν εὐπόρων σπιτιῶν. Κι' ὡστόσο σ' ἐκείνων ἀπέδρασε μὲ μεγάλη προσηλωσι—ἀπόδει-ξι πὸς τὰ ἔργα τοὺς ἀνταποκρίνονται ἀπόλυτα στὰ αἰσθητικὰ αἰτήματά του.

Περὶσσότερο μὲ τὴν γλυπτικὴ καὶ τὴν κεραμι-κὴ ὁ Διαμαντόπουλος κατορθώνει νὰ φτά-σῃ σὲ οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα. Οἱ «Ἄετοί»—ἰδίως τὸ «Μικρὸς ἀετός»,—ἡ «Ἀνθοστήλη», τὸ «Κουρεῖο», τὸ «Κεφα-λι Παῖδι» (ἀριθ. 9), ὁ «Τραυματίας», ἡ «Προσωπογραφία» ἀριθ. 24, ἡ διακο-σμητικὴ «Παρθένος» (ἀριθ. 40), ὁ «Μα-θητὴς» (ἀριθ. 32) καὶ τὸ «Κορίτσι» (ἀριθ. 33) ξεχωρίζουν ἀνάμεσα στὰ σα-ρόντα πέντε ζωγραφικὰ ἐκθέματά του. Αὐτὰ καὶ μερικὰ ἄλλα ἀκόμη, μὲ τὴν ἀκρὰ λιτότητά τους, τὴν αὐστηρότητα καὶ τὴ σιγουριά τῆς γραμμῆς, τὴν ἀπου-σία κάθε προσωπικοῦ παιχνιδίου καὶ κά-θε φωτοκρίσεως, πού κάνουν νὰ πα-θε φατοκρατίαι, ἀπὸ ἕνα σκετο, μονόχρωμο βόλλῃ μὲν ἀπὸ ἕνα σκετο, μονόχρωμο κατὰ κανόνα φόντο, ἀναπλήρη ἢ σιγῆς, αὐτοδύναμη καὶ ἐπιβλητικὴ καὶ προ πάντων μὲ τὴν ταπεινότητά της τῶν χρωματικῶν τόνων, εἶνε ἀπὸ τὰ καλύτε-ρα ἐπιτεύγματα τῆς νέας μας ζωγραφί-κῆς καὶ δίνουν τὴν ἀσπιδόμορφη ἀπλότη-τά της γιὰ μιὰ πλούσια μελωδικὴ ἀνάπτυξι.

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

